

Segona trobada vers les escoles feministes

Transformació educativa
per una escola pública
emancipadora

16 de novembre de 2019
de 10 h a 19 h

Escola Pegaso
c/ Dublín, 5
Barcelona

Forum de
xerrades,
tallers i
experiències
per a la comunitat
educativa: professorat,
estudiants, famílies,
monitoratge...

Seguim construint plegades!

Col·laboren:

FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS
DE MARES I PARES D'ALUMNES
DE CATALUNYA

[@escolesfem](#)
[@escolesfeministes](#)
[#2atrobadaescolesfeministes](#)

Programa i inscripció gratuïta a
escolesfeministes.org

Conversa amb Mercè Otero i Conxa Llinàs
Moderadora: Núria Marrón
Escola Pegaso, Barcelona, 16 novembre 2019
Material: Conxa Llinàs

1976: PRIMERES JORNADES CATALANES DE LA DONA

5. ENSENYAMENT OBLIGATORI, PÚBLIC, LAIC, GRATUÏT, ANTIAUTORITARI i NO DISCRIMINATORI CONTRA LA DONA, és a dir:

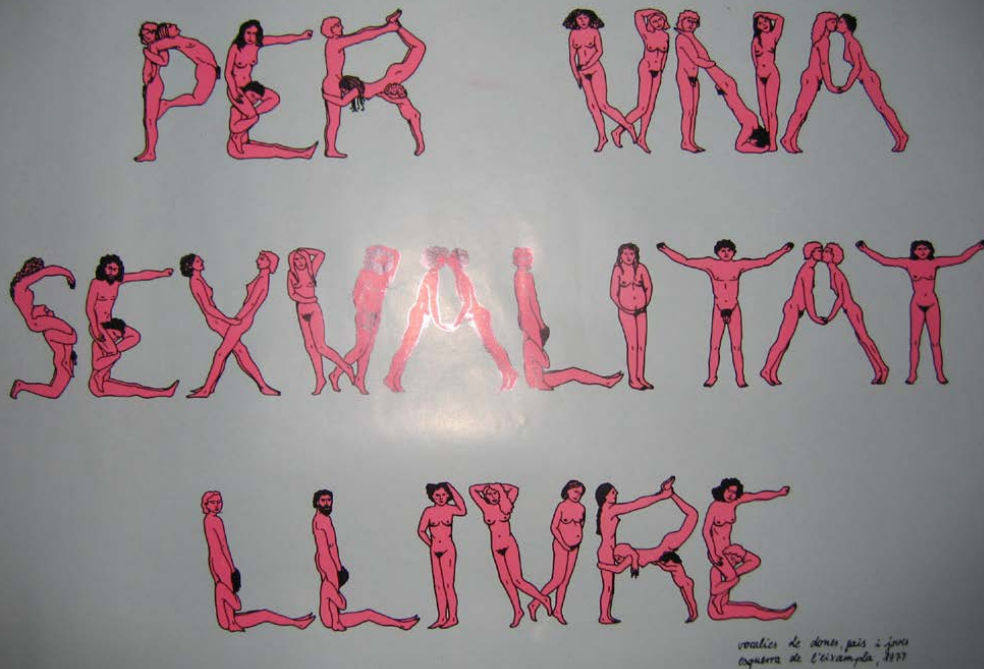
- a) implantació efectiva de la coeducació.
- b) revisió dels textos escolars.
- c) lluita ideològica dirigida a la desaparició dels papers tradicionals masculí i femení.
- d) dret a la igualtat en el lleure.
- e) supressió de les discriminacions en l'esport, l'art, la cultura, etc.

1976, Vocalia de Dones del Districte Vè.

1977: Vocalies de Dones, gais i joves. Esquerra de l'Eixample.

**DRET
AL NOSTRE
COS**

**CONTRACEPCIÓ
AVORTAMENT**

**3 edició
1 català**

Opuscle anònim:
DRET AL PROPI COS.
CONTRACEPCIÓ,
AVORTAMENT.

Maruja Torres i Montserrat Roig

1976: Campanya d'autoinculpació contra el delicte d'adulteri.

VINDICACION

feminista

NUMERO 10

1 DE ABRIL DE 1977

100 PESETAS

LA EDUCACION DE LA MUJER: UNA ESTAFA

Amparo Moreno

1977,
"Vindicación Feminista".

dones + en lluita

BOULETIN MENSUAL DE LA COORDINADORA FEMINISTA DE BARCELONA Nº 0 ANY 1.977 DESEMBRE. 20 PTES.

EDITORIAL

AMNISTIA PER LA DONA

Un 80% de les dones empresonades en aquests moments, han estat condemnades a causa d'unes lleis sexistes. Un 30% per haver avortat o cooperat en avortaments. Un 50% per aplicació de la llei de "Peligrosidad Social" (prostitució, homosexualitat,...) o bé per adulteri. Tots aquests "delictes" estan vinculats per un fet comú: no som propietàries del nostre cos, sino que el propietari és l'home.

AVORTAMENT:

Aquest "delicte" té dos condicionants, un, sexista, la dona no té dret a decidir lliurement quan vol ser mare; i l'altre, classista: la burgesia, que ha penat aquest "delicte", disposa dels mitjans per saltar-se les mateixes lleis que ha creat.

ANTI CONCEPTIUS:

No solsament s'ens nega el dret a avortar sino que ni tan sols podem controlar la nostra capacitat reproductora.

PROSTITUCIO:

Converteix el cos de la dona en una mercancia, en la qual, hipòcritament, la que reb la pena és la mercancia i no el comprador. Ara ja s'aplica la normativa que correspon a sis mesos de presó per actes de prostitució.

ADULTERI:

Es el "delicte" més clar en el que es reivindica la propietat privada

HOMOSEXUALITAT:

La sexualitat de la dona és tan poc reconeguda que ni tant sols es reconeix, el lesbianisme com a existent, s'ens nega el dret a la lliure expressió de la nostra sexualitat, empresonant sota altres "delictes" a les lesbianes.

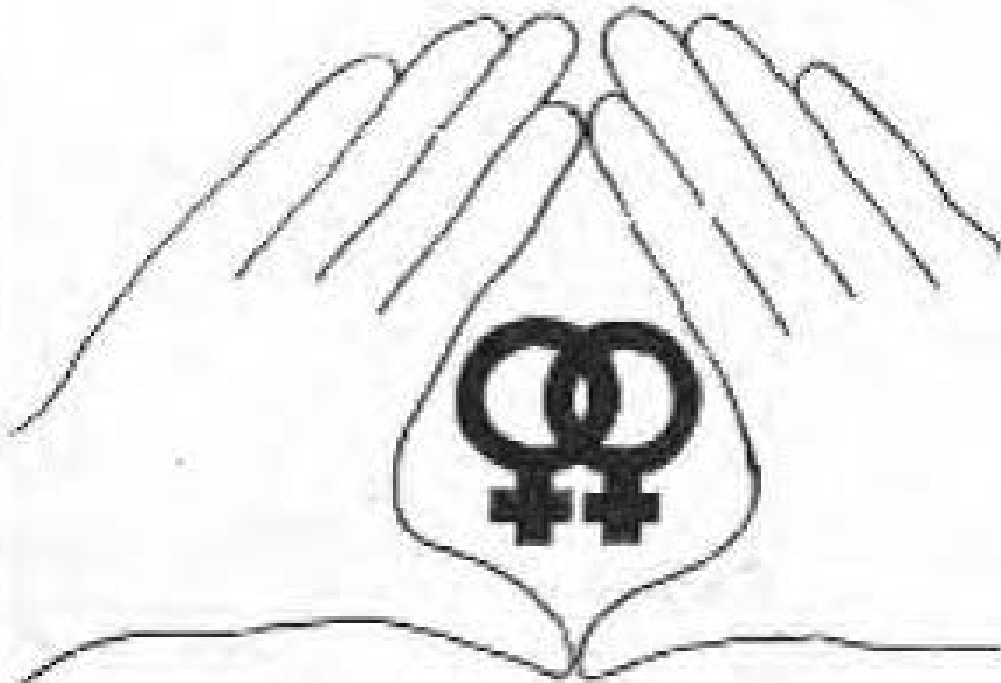
No n'hi ha prou amb les campanyes generals d'amnistia per tots els presos, no n'hi ha prou amb un possible indult que tragués aquestes dones de les presons. HEM DE CANVIAR LES LLEIS!

1977,
"Dones en lluita", n. 0

PONÈNCIA DEL COL·LECTIU DE
LESBIANES AL MÍTING CELL-
MÈRI A BARCELONA,
EL DIA 3 DE DESEMBRE DE 1977,
PER LA DEROGACIÓ
DE LA "LEY DE PELIGROSIDAD
Y REHABILITACION SOCIAL".

**COLLECTIU
DE
LESBIANES**

1977: Ponència del Col·lectiu de Lesbianes al míting celebrat a Barcelona, el dia 3 de desembre de 1977, per la derogació de la "Ley de peligrosidad y rehabilitación social".

Organitzades pel Grup de Dones Ensenyants, [redacted], Grup de Cultura Feminista, Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona i Institut Municipal d'Investigació en Psicologia Aplicada a l'Educació.

Amb el recolzament de Rosa Sensat, «Cuadernos de Pedagogía» i «Perspectiva Escolar».

1978: I Jornades Dona i Educació

PERSPECTIVA ESCOLAR

Publicació trimestral de «Rosa Sensat»

la senyeta

Desembre 1974

nº 0

REVISTA MENSUAL DE EDUCACION

OCTUBRE 1975

75 PTAS.

Cuadernos de Pedagogía

suplemento nº 1

X ESCOLA D'ESTIU BARCELONA

por una nueva escuela pública

DOBLE JORNADA

¡ PARECE MENTIRA / TODAS ESTAS GENTES AGUANTANDO SU EXPLOTACIÓN SIN REGISTRAR...

...Y ESTA FALTA TOTAL DE SOLIDARIDAD !!

ESTE VIVIR PARCELADO, CADA UNO EN SU CASA, SIN PREOCUPARSE POR LOS DEMÁS ...

EN EL TRABAJO HAN DESPEDIDO A UN COMPAÑERO...

¡ TÚ CREES QUE ALGUIEN SE HA MOVIDO !! NADA ....

... CADA UNO A LO SUYO, CUANDO TODOS JUNTOS...

... PODRIAMOS INTENTAR ALEO ...

OYE, LLEGO CANSADA DEL TRABAJO, Y EN CASA ME ESPERA... LARDA, LA COCINA, EL NIÑO, LAS CAMAS, LOS PLATOS, LA COMPA... NO CREES QUE HABLANDO DE INSOLIDARIDAD PODRIAS SOLIDARIZARTE CONMIGO. Y HABLANDO DE LIBERACIÓN PODRIAS AL MENOS LIBERARME DE PARTE DE MI DOBLE JORNADA...

...LUCHAR, ¡ LIBERARNOS ENFIN !!

¡ HUIER !! QUE MANERA TIENES DE CORTAR UNA CONVERSACIÓN INTERESANTE ¡ NO TENÉIS ABRIGO !!

Montse Clavé

Divendres dia 18
a las 8 del vespre

- ACTE INAUGURAL, en el SALO DEL CONSELL DE CENT de l'Ajuntament de Barcelona. (Plaça de Sant Jaume)
- Presentació de les JORNADES
- Parlaments
- Recital de poemes i de cançons eròtiques a càrrec de Teresa Rebull i Celdoni Fonoll.

HI HAN INVITACIONS ESPECIALS PER AQUEST ACTE

FACULTAT DE MEDICINA DE LA UNIVERSITAT CENTRAL
c/ Casanova, 143. Barcelona

Disabte dia 19

Matí

De 9 a 2/4 de 10 - RECEPCIO DELS PARTICIPANS I LLIURAMENT DE DOCUMENTACIO

De 2/4 de 10 - PRESENCIES I COMUNICACIONS./ DISCUSSIO

a 2/4 de 12:

Aula A: "Joventut, espai i educació sexual"

Presidència: Rosa Mª Carrasco. Delegada de la Joventut de la Generalitat de Catalunya
Coordinació: Francesc Balaguer, Joan Pellicer i Ferran Tomás.

"La coeducació en el Moviment Minyons Escoltes i Guies St. Jordi de Catalunya, en aquest darrer any"

Presenta: Jordi Casanovas/ EQUIP pedagògic de MEGSJC

"Experiència d'educació sexual en el Centre Jovenil UNION LA MINA". (St. Adrià del Besós)

Presenten: Antonia, Emilia, Maite, Mari Fe, Rosser, Dani José Manuel, Javier i Toni.

Aula B: "Formació sexològica a la Universitat"

Presenten: Josep m^a Farré, Ferran Romaguera, Claudi Udina. Doctors del Departament de Psiquiatria i Psicologia Clínica de la Facultat de Medicina.

Glòria Oliva, professora de l'Escola Normal del Magisteri de Barcelona.

"Experiència : Seminaris de sexologia al Departament de Psicologia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

1979: Jornades Catalanes d'Educació Sexual.

Victoria Sau, Anna Balletbó, Armand de Fluvià i altres.

Coeducació,
homosexualitat,
pornografia, educació
sexual als centres
d'Educació especial, etc.

Jo també he avortat

M. P. ...

**DRET A
L'AVORTAMENT
AMNISTIA PER
LES 11 DONES
DE BILBAO**

Coordinadora Feminista.

1979: Campanya d'autoinculpació en solidaritat amb les 11 dones de Bilbao.

1981: Manifestació per un DIVORCI SENSE CULPABLES

masturbación · Jane Wallace
proceso contra la culpabilidad de las mujeres

laSal
edicions de les dones

2ª edición

1981: Jane Wallace,
Masturbación

amazonas

Nº 0 OCTUBRE/81 - 125 Ptas - Luna nueva en Libra .

1981: "Amazonas", n. 0

CLARA CAMPOAMOR

EL VOTO
FEMENINO
Y YO

INTRODUCCION DE CONCHA FAGOAGA
Y PALOMA SAAVEDRA

lasal
ediciones de las donas

1981: Edició facsímil de *El voto femenino y yo. Mi pecado mortal*.

Nuestros cuerpos, nuestras vidas

(Versión española)

*Colectivo del libro de Salud
de las Mujeres de Boston*

1982: *Nuestros cuerpos,
nuestras vidas.*

CLÀSSIQUES CATALANES

Carme Montoriol

L'ABISME ; L'HURACÀ

La col·lecció *Clàssiques Catalanes*,
recull 14 títols publicats per
laSal, edicions de les dones,
des del 1983 al 1989.

doan, butlletí

Barcelona, novembre 1985 N: 0

N I GUERRA QUE ENS DESTRUÏX I NI PAU QUE ENS OPPRIMEIX I Q

Bufen mals vents, porten olors de militarització, d'engany, de compromisos inacceptables, l'aire se'ns està empudegant d'otanització i de raganismes i és hora més que mai de que apleguem totes les veus per a paralytzar-ho, per a girar el vent, per a que es netegi l'aire i deixi lluir un sol que totes i tots puguem sentir...

Ja fa gairebé tres anys que existim, des de les II Jornades Catalanes de la Dona, com heu vist a la portada ens diem Dones Antimilitaristes (DOAN) i de les coses que més se'ns ha sentit a dir es al·lò que resumeix una mica el perquè estem juntes: "Ni guerra que ens destrueixi ni pau que ens oprimeixi". Es a dir lluitarem amb totes les forces per aconseguir parar l'escalada de preparar-nos per a la guerra, per a deixar-nos a l'Otan, i ho farem tenint present que això no es suficient, que com a dones oprímides, en cada lluita, oferirem el nostre punt de vista per aconseguir una pau sense opressions de cap mena, on les dones ens hi sentim també lliures.

Volem estrenar el nostre primer butlletí, justament ara que ja tenim moltes coses per explicar-vos, que ja hem debatut una mica i volem arribar a moltes dones. I ara és precisament mentre estem preparant les Jornades dels 10 anys de lluita del moviment feminista. Es en aquesta gran trobada de començaments de Novembre, on els mals vents es pararan una mica per sentir les veus de les dones que el Doan butlletí, vol treure el cap amb la seva "dama del paraigues" apartant enèrgicament un missil...

Treure-l ara també vol ser un compromís amb tot el moviment i amb nosaltres mateixes se seguir sortint, d'explicar cada vegada més coses, el que fem, el que passa i tot el que ens sembla i el que farem... Volem que sigui una petita eina oberta a totes les dones per a construir un gran moviment de dones per a una pau sense opressions...

I res més, la nostra "Dama del paraigues" preparada per a totes les pluges i vents militaristes i patriarcal ens convida a llegir-lo, i participar en aquesta tasca de fer girar el vent. Comencem plegades a bufar intensament.

DONES ANTIMILITARISTES- DOAN

1985: Butlletí, n.0, DOAN

1985, Jornadas sobre Mujer y Educación. El sexismo en la enseñanza.

Participació de: Granada, València, Madrid, L'Hospitalet, Alacant, Canàries, Euskadi, etc.

Mª José Urruzola, Marina Subirats, Charo Altable, Montserrat Moreno, etc.

MUJER Y EDUCACIÓN
EL SEXISMO EN LA ENSEÑANZA

Jornades
10 ANYS DE LLUITA DEL MOVIMENT FEMINISTA

Xornadas
10 ANOS DE LOITA DO MOVIMENTO FEMINISTA

Ihardunaldi
MUGIMEMDU FEMINISTAK 10 URTE BORROKAN

Jornadas
10 AÑOS DE LUCHA DEL MOVIMIENTO FEMINISTA

1975 · 76 · 77 · 78 · 79 · 80
81 · 82 · 83 · 84 · 85

Barcelona 1, 2, 3, Novembre '85

1985: X Anys de Lluita
del Moviment Feminista

8 MARÇ

DIA INTERNACIONAL DE LA DONA

No som aquí per ser educades com a mares, mestresses de casa o esposes.

Volem que a les classes es parli de les dones i també en fement: som les alumnes, delegades, voluntàries, professores...

No al sexisme dels llibres de text, exercicis i assignatures.

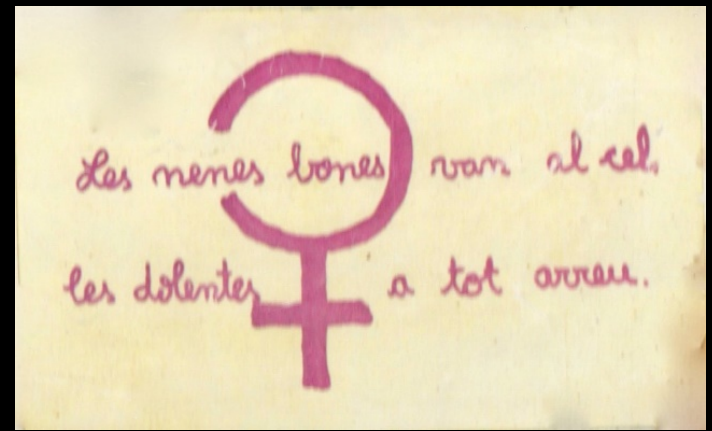
Volem que no ens molestin amb comentaris sobre el nostre cos, manera de vestir, que fem, amb qui somem...

Rebutgem la violència contra les dones i l'agressivitat en general.

Volem ser respectades, no protegides; rebutgem l'autoritarisme i paternalisme; que ens fa dèbils i insegures.

Volem una afectivitat i ^{una}sexualitat pròpia, lliure i satisfactòria; no submissa, no servil, no dependent.

No acceptem el paper que la societat ens imposa: rebel·lem-nos.

1986: Cartell- decàleg amb motiu del 8 de març, realitzat per l'Assemblea de Dones d'Ensenyament.

ICARIA

Montserrat Moreno

***Cómo se enseña
a ser niña:
el sexismo
en la escuela***

1986

ASSEMBLEA DE DONES D'ENSENYAMENT

PROJECTE DE
«EL LLIBRE LILA DEL COLE»
(ELS DRETS DE LES ALUMNES)

1988-1989

“Un ensenyament no sexista no significa simplement un ensenyament que no imposi el paper tradicional de la dona o que es limiti a callar sobre aquests temes. Un ensenyament no sexista és aquell que denuncia i destrueix la ideologia sexista que hi ha instal·lada als llibres de text, a les mentalitats i als comportaments de la institució escolar i la societat patriarcal.

Les alumnes tenen dret que no es valori allò que és masculí com a normal, com la norma a seguir. Un ensenyament d'aquest tipus nega la nostra identitat com a dones i ens discrimina precisament a través de la cultura”.

Assemblea de Dones d'Ensenyament, 1988-1989.

MOLTES GRÀCIES PER LA VOSTRA ATENCIÓ!